

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA 43-53/2020
11.11.2020
Agathe Fontain

Imm. 43

Meeqqat atuarfianni alloriarfinni tamani atuartut akornanni kinguaassiuutitigut piumassuseqarnerup qanoq issusianut, kinguaassiuutitigut nappaatinut, kissaatiginngisamik naartulertarnernut, killiliisarnissaannut kiisalu timikkut digitalitigullu innimiilliuutinut ilisimasanut tunngatillugu Naalackersuisut misissuinissamik suliaqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuinermit inernerit 1. januar 2022 nallertinnagu saqqummiunneqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Stine Egede, Inuit Ataqatigiit)

Imm.53

Qarasaasiami inuinaat naapittarfiini qanoq pissusilersornissamut immitsinnullu oqaloqatigiittarnitsinnut sammisalimmik paasititsiniaanermik suliaqarnissamut, aallartitsinissamullu Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit)

Siunnersuuteqartup Stine Egede-p siunnersuutiminut tunngavilersuutaani, kisitsisit saqqummiussai, iminik suliaasaqarnitsinnik iliuseqartariaqarnitsinnillu ersersitsipput.

Pineqartut ukiorpassuarni paasititsiniaanikkut pinaveersaartitsinikkullu pingaartinneqarlutik aallunneqarsimapput. Paasitsiniaanerit amerlasuut, paasinartullu ingerlanneqareerput. Inuit paasinnikkusuttut periarfissaqarput ilisimasaqalernissaminnik, qaammarsagaappummi.

Taamaakkaluartoq kisitsit saqqummiunneqartut takutippaat, sulii allatut iliornikkut qaammarsaanerit pisariaqartut.

Meeqqat ilisimasassaatt sammigutsigit mininneqarsinnaangillat, angajoqqaat akisussaaffiat qanoq angitigisoq. Taakkuappummi meeqqaminnut ilinniartitsissusar, meeqqat timimik paarinissaanut. Meeqqat ilikkarsimasariaqarfaat, qanoq pingaartigisoq timimik paarinissaat, ilisimasariaqarfaat aamma namminneq akisussaaffeqarlutik. Timaat allat paarinaviangikkaat, kisianni nammineq.

Ukiorpassuarni eqqartortuarparput tamanna, soorlumi aamma ilinniusianik peqartoq atuarfinni eqqartorneqassatillugu. Ilinniusiat pitsaasuusimangillat? Sunaana amigaataasoq? Assersuutigalugu meeqqat atuarfianni Inuttut inerikkiartornermi ilikkagassatut pilersaarutit 2002-minngaaneersuupput. Taakku qimerlooraanni kinguaassiuutitigut atonerluineq annikitsuaararsuarmik taaneqarsimavoq. Inuit Ataqatigiinni isumaqarpugut kinguaassiuutitigut atonerluinerit annikiliartortissagutsigit, annertunerungaartumik meeqqat atuarfiat aallaavigalugu iliuseqartariaqartugut. Meeqqat ukiumikkut pisinnaasaat aallaavigalugit qaqugukut killissamik qaangiiffigineqarnermik killiliisassanersut, qaangiiffigineqarunik kimut / sumut saaffiginnissanersut. Ajarluinnartumillu pisoqarsimatillugu, soorlu pinngitsaaliisoqarsimatillugu, imaluunniit assingusunik pisoqartillugu qanoq pingaartigisoq piaartumik susassaartunut, soorlu politiinut nalunaaruteqartarnissaq. Tamannami pinngikkaangat, ilaatigut uppernarsaatissat maanngaannartarmata, suliallu ilaatigut unitsiinnartariaqarnermik kinguneqartarlutik.

Paqumiginnittarnerup qaangeriartornissaanut periarfissatsialaavoq atuarfimmi kinguaassiuutit pillugit peqqinnartumik eqqartuineq. Paqumisunnerup kinguneranik pissanganartorsiutinngorsinnaasartuq nalunngilarputtaaq. Soorunalimi angerlarsimaffimmi tamanna ilinniagassaagaluarpoq, kisianni aamma

nassuerutigisariaqarparput amerlasuut paqumiginnivissuusarmata, ilaallu aamma namminneq tamakkuninnga meeraanermi eqqartueqatigineqarsimatinnatik eqqartuinissaminut sapersartarmata.

KNR TV-kut paasititsiniaanerit titartakkatigut ingerlanneqartut pitsaasuupput, takuneqartarlutillu, aqquitit taakku akulikinnerusumik atortarsinnaagaluarpagut, takoqqinneqarsinnaappummi.

Iliusissarput nutaaq nassaarissagutsigu, siunnersuumisut paasisimasariaqarparput, samminiakkatta ilisimasaat sumiinersut, immaqalu aamma angajoqqaat ilisimasaat qanoq annertutiginersut. Taamaattumik Killiliisa III-ip innersuussutai qujarulluinnaraluarlugit, taamaattoq amigaateqarsoraavut. Tassami ullutsinni atornerlueriaatsit assigiinngitsorpassuanngornikuupput, soorlu internet aqqutigalugu meeqqat salloqittarneqarlutik "ukioqataasuusaarlutik" inersimasunit pakasarneqartarput, ilaatigut kinguneqartarluni atisaqanngitsut assileriarlugit assit sallunaveeqqusiullugit meeqqat atoqatigineqartarlutik, taamaasiunngippata assit saqqummiunneqassasut siorasaarneqartarlutik. Taamaattumik sammisaq annertuvoq, iluatsissappallu amerlasuut peqataanissaat pisariaqarluni. Qularutissaanngilaq Killiliisami pilersaarutinut ilanngullugu suliarineqarluni, minnerunngitsumik meeqqat atuarfiani Inuttut ineriartornermi ilikkagassanut inerisaanissamutaaq iluaqutissaanngorlugu suliarineqarluni, pitsaasumik inerneqarumaartoq.

Inuit Ataqtigiinniit Ilinusiat MIO-p sanatinnikuusai "Uangaana Timiga" aammalu , Akullernut ilinusiata "Meeqqat pisinnaatitaaffiisa skemanut ikkunnissat" suliat pitsaasutut isigalugit, nutarternissaat angorusupparput. Angajullernullu aamma sanasoqarnissaa kissaatigalugu.

Siunnersuutip siunertaa ilikkagassanut ilaatinnessaa anguniarlugu allannguutissatut siunnersuuteqarpugut, imaattumik:

"Meeqqat atuarfianni alloriarfinni tamani atornerqartussanik, kinguaassiuutitigut killissamik qaangiiffigitinnginnissamik ilisimaarinnillualernissaq siunertarlugu ilinniutinik atuagaaqqamik ilinusiortoqarnissaanik Naalakkersuisut suliaqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Atuagaq Inuttut Ineriartornermi ilikkagassatut pilersaarutinut ilinniartitsinermut atatillugu pinngitsoorani sammeneqartussaalluni ilaalissaaq."

Inatsiartunut ilaasortap Nivi Olsen-p Demokraatiit siunnersuutaa paasilluarparput. Inuit Ataqtigiit akuerinngilluinnarpaat, akerartuineramik, sakkortusaareqqusineramik, nikasaanermik, pissusilersorneq.

Facebook attaveqaat pitsassuugaluarpoq, siaruapallatitsiniaanermut aqquataagami, inuppassuillu atuagasaanik, takusasaanillu siammarteriffiulluni. Ilumulli pitsaasumik atornerqaraluaruni qaammarsaanermut aqquataamat, inunmut amerlanerpaanut anngutitsinnaalluni. Nuannersumimmi atorlugu, iluaqaaq.

Facebook-ip siammarterisinnaassusaa atorluarneqaaq. pitsaasunut, pitsaanngitsunullu. Ilaqarput, aallaannginnami illoqtigiit akornanni, imminnut oqaloqatigiissinnaanatik, fb-kut oqaloqatigiittut, ilaqarput aappariinnerup iluani akaareqatigiinnatik, imminnut saqqummiuttaqattaartunik, ilami avinnerminnut peqquit saqqummiikkaat, tamat takkuanni. Ila taamaattut, privatiulluinnartut, inuit allat susassarinngisaat, allaat saqqummiunneqartarput.

Taakkorpiaapput, qanorsuaq pissusilersorsinnaanermut ammaassisut taaneqarsinnaasut ilaat.

Inoqarpormi, inoqatit pisat saannagit, ungasianiit akornuserneqarluni saassusinnissaminut sapiissuseqaleriataartunik, uffa inuk kiinerluni saallugu oqaluukkaluaruniuk, taamaaliornaviarani.

Eqqaamaneqassaaq, meeqqatta qanoq oqaluttugut tusaasarpaat, ilaqarput nammineq fb-kut malinnaasunik, isumaqarput angajoqqaamik oqaatsit atugaat, akuerisaasut, taamatullu namminneq aamma oqalussinnaallutik.

Ernumanarsinnaasorlu, angajoqqaat privatiulluinnartumik, fb-kut saqqummiisarnerat,
kinguneqarsinnaammat, meeraasa qinngasaarneqarnerannik, kikkummi tamat takkuanni
saqqummiunneqarmata.

Taamaammat Ataatsimiititaliamut ingerlateqqipparput, nalilersoqqullugu siunnersuuteqartup suliakkiussaa,
Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaasa iluani naammassineqarsinnaanersoq
misissorneqarniassammat.

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat suliarilluaqqullugit, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu
ataatsimiititaliamut ingerlateqqippagut.